

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : „ 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : „ 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrație, Passagiul Român, No. 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, I Wollzeile, 14, Biuroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refuză. — Articollii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine

Zaribrod, 18 Noembrie.

O telegramă anunță, că prințul Alexandru ar fi fost rănit. Se așteaptă că căderea Vidinului. La Izvor a fost o luptă crâncenă. S'au luat șanturile bulgare. Comandantul bulgar Filipov a pierdut arhiva și casa cu bani. Capul de bandă lia Baia, care ajută pe Filipov, a fost bătut cu ceata lui.

Londra, 18 Noembrie.

In cartierul general s'ar decis să se anechez terenul bulgar al liniei ferate internaționale, ca Serbia să poată termina linia de fer, precum și să ocupe districtul Vidinului, ca Serbia să fie pusă în poziție de a construi o linie ferată spre Dunărea inferioară pentru a o lega cu linia ferată proiectată de România, de la Craiova la Calafat.

Berlin, 18 Noembrie.

Sub egida prințului Alexandru, tatăl prințului Bulgariei, s'a format în Darmstadt un comitet, care adună ajutoare pentru oștirea bulgară. In apelul ce face comitetul roagă a i se oferi haine, bani, mijloace antiseptice, etc.

Petersburg, 18 Noembrie.

Isbucnirea rebeliunii bulgaro-serbe se pune aici în sarcina diplomației engleze, care ar fi trăgând dinadins soluțiunea cestiunii rumeliote. Cu tot aranjamentul din Afganistan, Anglia urmează politica de ură și de resbunare contra Rusiei, ea a îndemnat la lovitură de stat din Filipopol și caută să o exploateze. Lordul Salisbury face politică electorală și politică de interese engleze de o natură egoistă ; de aceea cată să ne așteptăm și la alte dificultăți fără a perde speranța într-o soluțiune finală pacifică. Cabinetul rus nu va devia de la punctul său de vedere al mântinerii tratatului de Berlin și are motive puternice a crede în soliditatea înțelegerii sale cu celelalte două puteri imperiale chiar și în cazul când Sultanul, influențat de Anglia, n'ar lua măsurile necesare spre a își apăra interesele. Cabinetul rus se găsește în acest punct în deplin acord cu Țarul Alexandru III.

Roma, 18 Noembrie.

Depeșele din Berlin și Madrid confirmă succesul mediațiunii papale. O mare parte a succesului se atribuie procedurii corecte și conciliante a prințului Bismarck.

Cair, 18 Noembrie.

Sir Drummond Wolff a zis, că înainte de sosirea comisariatului turc nu vrea să întreprindă nimic și a desmintit șgomotul, că ar avea de gând să se ducă la Wadi-Halfa spre a conferi cu șeicul de acolo. S'a constatat oficial, că diferite corpuri sudaneze se concentrează în Abu-Hamed și că Emirul Mohamed-el-Cheir, un fost om de încredere al Mahdiului, a sosit acolo spre a lua comanda. In timpul din urmă Engleșii au luat însemnate măsură militare. Nu mai e vorba de ocuparea Dongolei și se asigură că forțele militare anglo-egiptene se vor mărgini de o cam dată în defensivă. Nică despre despresurarea Kassalei nu mai este vorba.

Rangun, 18 Noembrie.

Orașul Minhala (în Birmania) a fost luat ieri cu asalt după o luptă de trei ceasuri. Perderile Engleșilor sunt neînsemnate ; a fost ucis un ofițer și trei sub-răniți. Acum e deschis drumul la Mandalay (capitala Birmaniei).

Londra, 18 Noembrie.

Depeșa oficială despre luarea Minhalei spune : generalul Prendergast a atacat la 17 Noembrie Minhala pe malul drept și forțul Guegyung Kamio pe malul stâng al fluviului Iravady și a reușit. Perderile noastre sunt : un sub-locotenent de infanterie și trei soldați morți ; un comandant, trei sub-locotenenți și 24 soldați răniți.

Rangun, 18 Noembrie.

Inainte de luarea Minhalei colonelul Norman a ocupat satul Simbongwob pe malul stâng al fluviului Iravady, după ce dase două lovituri de tun. Generalul Prendergast a înaintat pe malul drept, a bombardat forțul Kurigan, atacându-l din dărât. Fortul fu luat ; tunurile s'au găsit infundate.

Constantinopol, 18 Noembrie.

O depeșă a ministrului bulgar Zanow semnaleză apropierea Sârbilor și cere din nou ajutor pentru apărarea drepturilor Bulgariei. Marele vizir a răspuns imediat, referindu-se pur și simplu la răspunsul Porții la depeșa prințului Alexandru, în care anunță declarațiunea de resboi a Serbiei. Din Damasc se anunță, că acolo sunt concentrați 25,000 oameni trupe turcești, care vor pleca în curând spre Creta și Epir.

Londra, 18 Noembrie.

Times află amănunte asupra unui aranjament turco-serb, ca după ce trupele sârbe vor fi ocupat Sofia, regele Milan să nu încheie pace cu prințul Alexandru, ci cu Sultanul. Serbia va primi o sporire de teritorii, de oare ce Poarta nu numai că e indiferentă față cu o îmbrăcătire a Bulgariei, ci preferă o Serbie tare unei bulgarii puternice.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Piret, 18 Noembrie

Oficial. — Grosul armatei sârbești, după luarea trecătoarei Dragomanului, a înaintat luni până în fața pozițiilor ocupate de Bulgari la Silvița.

Trupele ajunse la Trn erau așa de ostentive, în cât ziua de Marți fusesse menită odihnei. Dar Bulgarii, dispunând de forțe superioare în număr atacă chiar în această zi aripa stângă a armatei sârbești, la punctul său extrem de desvoltare. Atacul fu cu toate acestea respins după o luptă singeroasă.

Celelalte diviziuni ale armatei intrară atunci în acțiune, și focurile n'au încetat de cât când a început să se înnopteze. Sârbii s'au mântinut în noile lor pozițiuni, Pierderile s'au ridicat în partea lor la 60 morți și 300 răniți.

Londra, 19 Noembrie

După Times ar fi intervenit între guvernul sârb și Poarta un aranjament după termenii căruia Serbia, îndată ce trupele sale vor fi pus mâna pe Sofia, va oferi pacea Sultanului iar nu prințul Alexandru. Serbia va cruța astfel situațiunea Prințului pe care ea nu voiește să l'umiliască ; în acelaș timp ar obține, se crede, o mărire de teritorii.

St. Petersburg, 19 Noembrie

Țarul a primit în audiență pe generalul Ignatieff care, dacă trebuie să se crează oare-cari șgomote, ar fi însărcinat cu o misiune specială la Viena, Berlin, Paris și Londra.

Slivnița, 18 Noembrie, 6 ore seara.

Avantagiul câștigat ieri de armata bulgară a avut de efect să întărească pozițiunea Slivniței, care era amenințată.

După ce au respins într'un mod energetic atacul Sârbilor și după ce s'au depărtat vremeluiceste de linia lor de operațiune pe flancul lor, Bulgarii au intrat în linia Slivnița, pentru ca noaptea nu le permita să urmeze izbânda lor. Frontul ocupat de armata bulgară se întinde pe o lungime de opt până la zece kilometre.

Pe toată linia se ridică meterezi și redute armate cu baterii care fac din Slivnița un adevărat lagăr întărit a cărui intrare este din cele mai grele.

In centru, trei coline dominează câmpia la mal multe kilometre. La dreapta și la stânga sunt alte coline mai puțin ridicate care sunt lipite la dreapta cu un platou care se întinde în direcțiunea Malooului.

In fața aripelor stângi și a centrului armatei bulgare, și la o depărtare de 5 kilometre, se ridică alte coline de aceeași înălțime care sunt ocupate de armata sârbească.

Dincolo se zăresc munții Dragomanului. Pe câmpie se întind liniile de tiraori. Armata sârbească care în față se compune din două diviziuni ; a Dunării, comandata de generalul Milutin Ivanovici, și a Drinei, având în capul ei pe colonelul Mircovici.

Bulgarii sunt comandați de maiorul Guleşev.

Azi dimineață au fost câte-va lupte pe câmpie între tiraori. Bateriile bulgare traseră din când în când asupra pozițiilor sârbești.

La un ordin dat de Prințul, vizerăm la 4 ore aripa dreaptă, compusa din trei baterii, ca se pune în mișcare în direcțiunea platoului.

Ea era susținută de focul bateriilor și de împuscăturile foarte nutrite ale tiraorilor împărășiați pe câmpie. După un ceas și jumătate de o luptă sângeroasă, platoul fu ocupat de trupele bulgare.

Nu se știe încă cifra perderilor suferite. Sârbii încercară atunci să taie drumul Lom-Palanci, dar fără isbândă. Din partea această asemenea, Bulgarii primiseră însemnate ajutoare aduse de căpitanul Panița, bine cunoscut pentru partea ce a luat-o la mișcarea rumeliotă.

Asta-seară circula știrea că Sârbii au ocupat Bresnic. El vor încerca fără îndoială să pornească asupra drumului Slivniței pentru a lua situațiunea pe la spate.

Pe tot drumul de la Sofia la Slivnița nu e de cât o defilare de soldați de toate armele care se îndreptează spre Slivnița, unde se face concentrarea trupelor.

Măine armata bulgară va fi destul de numeroasă, nu numai pentru a apăra bine pozițiunile ce le ocupă, dar chiar pentru a lua la cas de trebuință ofensivă.

Sârbii par că au întrebuițat cu folos cele două sau trei zile care au trecut pentru a construi baterii în fața Slivniței, pen-

tru a putea să se întărească și să se acopere în cas de retragere, căci, având munții la spatele lor, situațiunea lor ar deveni periculoasă, dacă Bulgarii l'ar respinge până la întăririle Dragomanului.

Se crede că bătălia va începe mâine de dimineață.

Constantinopol, 18 Noembrie.

Contrar dorințelor partidului militar și cu toată activitatea pusă în urmarea înarmării, Sultanul persistă în nevoia de a interveni pentru moment și de a nu lucra de cât la ultima extremitate.

Consiliul de miniștri și-a dat părerea în acelaș sens.

S'adat ordin comandanților trupelor turcești din Albania și din Epir să observe granițele sârbească și greacă, și de a nu opera vr'o mișcare de cât în caz de atac.

Constantinopol, 18 Noembrie.

In răspunsul său la cererea de ajutor adresată Sultanului de către Prințul Bulgariei, Poarta face să se observe că situațiunea actuală a fost creată de Prințul însuși-că declarațiunea de război este consecința mișcării unioniste, și că, pentru a și da seamă de adevărul plângerilor formulate de Bulgaria în privința năvălirii Sârbilor în teritoriul său, ar trebui să facă o anchetă. Nota zice în sfârșit că Poarta va avisa.

Viena, 19 Noembrie.

Conferința pare că va duce sarcina sa la buș sfârșit, cu tot războiul bulgaro-serb. Ea se pregătește să redigeze o programă care va putea să fie aplicată după pacificarea Peninsulei.

Cele trei imperii par că urmează impulsionea prințului Bismarck, care a zis că acțiunea Europei nu poate să fie pusă în eșec prin imprudentele statelor mici.

Atitudinea Egliterei și a Rusiei s'a schimbat într'un mod simțitor într'un sens pacific. In sfârșit, acordul pare că va putea să se facă pe bazele propunerilor insulate de delegatul francez în intrunirea de ieri.

E vizibil că lucrările Conferinței au intrat într'o noă fază sub presiunea evenimentelor al căror teatru e Bulgaria. Războiul bulgaro-serb poate în adevăr să aibă o influență favorabilă, în vederea soluțiunii greutăților în Balcani, obligând pe Bulgari să evacueze Rumelia.

Părerile aflate din diferite părți arată curat că Europa are ferma voință de a mântui pacea.

Constantinopol, 19 Noembrie.

O depeșă a d-lui Tanow, semnalând apropierea armatei sârbești, cere din nou ajutorul Porții pentru a face ca Bulgaria să și mențină drepturile sale.

Marele Vizir a depeșat îndată afirmând numai răspunsul precedent pe care Poarta l'a adresat Prințului Alexandru, când acesta a făcut cunoscut Sultanului declarațiunea de război.

Damasc, 19 Noembrie.

250,000 de oameni sunt concentrați aci. E tabărăsc în Moschee, așteptând ca să plece la Creta și Epir, ceea ce se va face în curând.

Roma, 19 Noembrie.

Germania aderând la proiectul de mijlocire al Porții, cestiunea Carolinelor este socotită ca rezolvată rămâne încă să se dea actului de mijlocire forma sa definitivă.

Constantinopol, 19 Noembrie

Ca răspuns la depeșă pe care Sultanul l'a adresat-o în privința cererii sale de ajutor contra Sârbilor, Prințul Bulgariei a depeșat Porții că el și poporul bulgar se supun Sultanului, și că trupele principatului evacuează Rumelia.

Sultanul, mulțumit de această declarațiune a Prințului a convocat îndată Consiliul miniștrilor.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pagina III-a.

București, 9 Noembrie

Luptele dintre Sârbii și Bulgari se urmează cu sorți schimbători. Aci oștile regelui Milan biruesc pe Bulgari, aci oștile prințului Alexandru pierd oamenii, bani și din puteri, și unii și cei-lalți. Lucrul cel mai sigur este că, și Sârbii și Bulgarii, vor sfârși slăbiți, unii îndestulându și ambiția, alții hrânind în suflet simțimintul resbunării. Câștig nu vedem pentru nici unul, pagube însă destule pentru amândoi.

Dar pe când Sârbii și Bulgarii se sfășie, par-că cine știe ce mari bogății ar avea de împărțit între dinși, Europa îi privește liniștită, îi lasă să se ruineze și le arată pe statu quo ante. Fenoment fără seamăn în istoria omenirii, dar care

are să fie foarte instructiv în viitor pentru toate poporațiunile din Balcani.

Deja prințul Alexandru, care se pusese în capul mișcării Unioniste și luase drumul unei rebeliuni față cu Curtea suzerană și cu tratatul de Berlin, face acum act de complectă supunere către Poartă și declară Sultanului că deșartă Rumelia de trupe, numai să i se dea ajutor împotriva năvălitorilor.

Ast-fel situațiunea este mult modificată în peninsula și însemnător simplificată. Bulgarii par a se întoarce de bună-voie la starea de mai înainte, așteptând totul de la grația Sultanului ; iar Sârbii pot s'o pătească rău dacă, la somațiunea ce li-ar veni din partea Porții, ar căuta să se împotrivescă cu armele în mână. Se poate deci întâmpla, ca și ei să se retragă mângâiați, că au contribuit la restabilirea echilibrului în Balcani, așteptând iarăși dela buna-voință Porții și a Europei o compensare pentru sacrificiile făcute.

Așa par a se desina lucrurile, și de aceea caută să ne așteptăm la o terminare mai răpede a conflictului și la o viață mai liniștită pentru naționalitățile din Balcani.

Acest sentiment ni l'aduce cu deosebire discursul Impăratului Wilhelm de la deschiderea Parlamentului german.

Puternicul monarch zicând, cu această solemnă ocaziune, că «Impărăția germană se feliicită de relațiunile pacifice și amicale ce le întreține cu toate puterile,» a adăugat și următoarele importante cuvinte în împrejurările actuale :

«Am tare nădejde că lupta ce s'a încins între Statele din peninsula Balcanică nu va turbura pacea națiunilor europene, și că puterile cari, acum șapte ani, au asigurat prin tractatele lor pacea Europei de o potrivă prețioasă pentru fiecare din ele, vor isbuti astăzi să chezăsuiască pentru aceste tractate respectul acelor popoare din Balcani, cari lor le datoresc propria autonomie.»

Aceste cuvinte cari exprimă cu tărie încrederea Germaniei în mântuirea păcii, nu vor lipsi de a produce o adincă impresiune în toată lumea, căci ele vin de la un Stat puternic, care gândește serios când face o declarațiune și este în stare să garanteze ceea ce solemn declară. Ele vor risipi mult nesiguranța ce domnia pină în zilele din urmă și vor grăbi de sigur reintrarea lucrurilor în starea lor normală.

Noi, cu o deosebită mulțumire, ascultăm cuvintele de pace, căci ori-ce popor care dorește întărirea și progresul, nu poate spera în realizarea acestui scop, de cât în timp de liniște.

Fără îndoială că o dată, în curând sau mai târziu, mari șgduiri au să se producă în restul împărăției turcești din Europa ; dar să ne mulțumim că, pentru moment aceste șgduiri se înlătură și ni se dă fie-cărora puțința de a ne întrebuința forțele la roditoare lucrări ale păcii, cari sunt mai vrednice de nobila menire a omului.

Când Germania are încredere în pace, cu greu s'ar putea răsturna această încredere, de către cei ce ar dori să vadă Europa în flacări

CRONICA ZILEI

La intrunirea ce s'a ținut ieri în hotel Manu au vorbit dd. Dumitru Brătianu, M. Kogălniceanu, P. Grădișteanu, C. Boerescu, D. Giani și general Haralambie. Concluzia tuturor a fost : să răsturnăm guvernul.

S'a ales un comitet, compus din numiții vorbitori și din dd. G. Mărzescu, Docan, Rătescu, Pană Buescu și Paladi, care să se pună în relație cu toți șefii partidelor din opoziție spre a se uni cu toții la răsturnarea guvernului. Acest comitet fu însărcinat să facă și o programă.

Nu s'a întâmplat nici un scandal.

E greșită informația gazetelor cari au anunțat că Bulgarii au oprit mersul vapoarelor pe Dunăre.

Serviciul de mandate postale între România și Bulgaria e suspendat deocamdată.

La tribunalul din Vâlcea, postul de avocat public e vacant de patru luni.

E criză și de avocați ?...

Pentru izbânda Bulgarilor de la Slivnița s'a oficiat un Te Deum și în capela bulgărească din București.

Pentru că în Basarabia nu mai este epizootie, trupele noastre cari formați cordonul sanitar la granița au plecat d'acolo în alte părți.

Aceste trupe erau compuse din trei batalioane.

Ministerul justiției a însărcinat pe d. arhitect Mincu să examineze devizurile arhitectului Ballu, relative la palatul justiției.

Temnița de la Pângarați va fi transformată în casă de corecțiune pentru copii și asil pentru vagabonzi.

Reuniunea femeilor române, din Iași a hotărât să dea, în cursul carnavalului, trei baluri pentru sporierea fondului din care se întreține școala ei profesională de fete.

Azi se reincep, în Galați, intrunirile societății «Prutul», al cărei scop principal este de a da sprijin la învățătura copiilor români basarabeni.

Vorbind de agerimea și serioșitatea consiliului județean de Buzău, Gazeta Buzăului spune că numitul consiliu a pus la cale în trei ședințe toate trebile județului și a votat bugetul în câte-va ore.

Maș în toate părțile la noi sunt așa de agere și așa de serioase consiliile județene.

Primăria Capitalei a publicat această ordonanță :

1. Curțile tutulor caselor din capitală, mai ales însă acelea ale otelurilor, hanurilor și cărciumelor se vor curăți îndată și se vor mântui în stare de perfectă curățenie.

2. Dăm termen de 6 luni, începând de la data acesteia, tutulor d-lor proprietari din coprisul ocolului întâi și al doilea al orașului să paveze sau să împetrescă curțile proprietăților dumnealor. Agenții poliției comunale sunt obligați ca să încheie procese-verbale constatând starea fie-cărui stabiliment de han sau cărciumă ; contravenienții la dispozițiunile ordonanței de față vor fi trimise înaintea justiției spre a li se aplica penalitățile prevăzute de legi.

Lacul din grădina Cismegiu e în fine pe deplin însănoșit și infrumusețat. De mai multe zile e plin de apă bună, până la nivelul împetruirii malurilor. Apa e adusă din gâră, se reînnoește și se scurge ne-în-cetat.

Cismegiul promite o stagiune animată de patinat.

După cum comunică prefectul județului Tecuci, știrea despre prinderea lui Dragoș a făcut pe un alt cap de bandă, anume Petrache

Podășca, care la 20 Septembrie trecut evadase de la sub-prefectura plășei Zeletin, să se presinte de bună voie la oficiul prefecturii, și să se constituie prizonier.

Numitul Podășca a fost înaintat la parchetul de Tutova, unde este urmărit pentru mai multe tâlhării.

In curând Bucureștenii vor asista la reprezentările prestidigitatorului I. Boudic, care e ajutat în producțiile sale de prestidigitatie și de dănuțitoarea-ghicitoare Olga, și de regina focului Rosa, și de japonezul Manea.

Acest din urmă are darul de a juca în aer.

In comuna Măruntșu, jud. Buzău, a făcut explozie un puț de păcură și a omorât un muncitor, ear pe un altul l'a rănit.

RESBOIUL BULGARO-SERB

Luptele de până acum de la Tîrn, de pe șoseaua Bresnik-Pernik și din defileul Dragoman, par a arăta un plan de operațiune destul de bine calculat din partea Serbilor cari au ocupat pe rând acele puncte, precum și Zaribrod. Bulgari și-au fost concentrați toată atențiunea numai asupra atacului serb din front ce s'a văzut a fi numai un atac simulat, menit a ocupa pe Bulgari în front, pe când o coloană puternică serbă, acoperită de dealuri și păduri, făcea un înconjur amenințând pozițiunile bulgare dela spate. De oare-ce bulgari nu luaseră nici o măsură pentru apărarea flancului lor ei au trebuit să-și părăsească pozițiunile spre a nu li se tăia linia de retragere și a cădea prinși în mâinile serbilor.

Ajungând la Slivnița, serbii par a fi dat peste o rezistență mai serioasă și peste pozițiuni mai tari și mai bine apărate. Judecând după știrile, venite din sorginte bulgară, ar crede cineva într'adevăr, că Slivnița este o a doua Plevnă și că va da mult de lucru trupelor serbești. S'ar putea presupune, de alte partă, că și aici Serbii au făcut deocamdată numai un atac simulat, că diviziunea serbă a Șumadiiei, ce a luat Bresnik, va merge direct spre Sofia, unde în același timp poate sosi și diviziunea de cavalerie, iar Slivnița va fi ținută în șah de diviziunile unite a Drinei și Dunării.

Cât despre corpul de armată al serbilor, de sub comanda generalului Leșeanin, el a înaintat până sub zidurile Vidinului, unde poate să fi și început atacul. Pe cât se vede din unele depeșe, Serbia vrea să anexeze cu ori-ce preț cel puțin districtul Vidinului.

Intr'acestea războiul bulgaro-serb contribuie a se accentua tot mai mult antagonismul dintre Rusia și Anglia. După cum se anunță din Petersburg acolo se aruncă toată vina asupra diplomației engleze pentru izbucnirea acestui război. In telegrama din capitala Rusiei se zice între altele: Anglia continuă politica de ură și de răsunare contra Rusiei; ea a îndemnat la lovitura de stat din Filipopol și caută să o exploateze Lordul Salisbury face politica electorală și politică interesată engleză de natură egoistă; de aceea cată să ne așteptăm și la alte dificultăți, fără însă a perde încrederea într'o soluțiune pacifică finală...

In același timp încep a se manifesta și în Italia temeri serioase și a se propune chiar măsuri contra înaintării Austro-Ungariei în peninsula balcanică și mai ales contra tendinței de a ocupa noi porturi în Mediterana.

DECRETE

Consiliul județean și comitetul permanent din județul Gorj sunt dizolvate.

D. prefect al celui județ este însărcinat cu administrarea intereselor locale județene până la alegerea unui nou consiliu și instalarea unui nou comitet.

D. doctor George Stoicescu, medic primar de spital al eforiei din București, e numit în postul de membru în consiliul sanitar superior, devenit vacant prin demisionarea d-lui doctor Serfioti.

D. Nae Baldovin este numit în postul de director al arestului preventiv din județul Râmnicul-Vâlcea, în locul d-lui Ioan Romanescu, care va trece în altă funcțiune.

D. George C. Florescu este numit în funcțiunea de sub-comisar clasa I pe lângă prefectura poliției Capitalei, în locul d-lui D. Georgian, care rămâne a se chema în altă funcțiune.

Maiorul Pericariu Ion, din regimentul 7 artilerie, e mutat în regimentul 8 artilerie; iar maiorul Mavrocordat Gheorghe din regimentul 8 artilerie, în regimentul 7 artilerie.

DIN AFARA

Italia și Austro-Ungaria.

O revistă militară, *Esercizio*, ce apare în Roma, publică sub titlul *Veghiati la răsărit* următorul articol:

„Pe când la apus cestiunea libertății noastre maritime nu e încă rezolvată, acum s'a ivit alta. Pe coastele de răsărit ale Adriaticii se ivesc nori de vijelie cari ne semna'ază că în curând Austria își va întinde stăpânirea d'alungul mării Adriatice. Deja

Bosnia și Herțegovina care au fost legate cu Dalmația și Ungaria de Sud întărea această stăpânire. Drumurile de fer și înființarea portului militar Sebenico era primele consecințe ale acestei tendințe a Austriei. Ungurii s'au împăcat cu ideea privitoare la sporirea elementului slav în monarhia și chiar și ast-fel întinderea Austriei spre răsărit ar încorpora la monarhia mai mult elemente albane-elenice de cât slavone. Dar chiar dacă ar consimți Ungurii, Italia nu poate tăcea. Dacă stăpânirea Austriei până la Salonic n'ar condiționa întinderea acelei stăpâniri și d'alungul Adriaticii, Italia ar putea să rămăe cu indiferență în legăturile de alianță în care pare a avea un rol subordonat. E însă vădit că ocuparea Macedoniei va sili pe Austria să tragă și pe Albania în cercul intereselor sale. O Albania liberă, între Muntenegru, Serbia, Bulgaria și Grecia ar forma o stavilă în calea Austriei spre Salonic; pe câtă vreme luând în posesiune Albania ar îndoi baza operațiunilor sale spre marea Adriatică și Muntenegru ar fi micșorat la un fel de republică a la San-Marino. Austria nu perde vremea. Călețorii spun că consulatul austriac din Albania e centrul unei mișcări austrofile. Susținuta de Vatican, Austria a atras clerul catolic albanez în partea sa și triburile catolice sunt tot deodată și cele mai războinice în Albania. Aceste triburi orbite de scipirea aurului de care rare-ori se zărește pe acolo rivnec de cult la stăpânirea austriacă.

Inchipuții-vă o Austrie care domnește de la Grado, pe marea Adriatică, până la Corfu, cu Trientul, care e o țeară în inima Italiei, cu porți deschise pentru năvălire la Isonzo, cu porturi strategice la Pola, Sebenico și Vallona și apoi întrebați-vă: dacă n'avem dreptate să facem apel la guvern ca să-și întoarcă privirile spre răsărit? „Il Diritto crede că Italia aderă la înțelegerile stabilite la Kremsier. Situațiunea peninsulei balcanice în privința supremației politice va suferi o schimbare radicală. Prezența comitetului Robilant în minister stă în legătură cu noile întocmiri proiectate, și aderarea Italiei numai așa s'ar fi putut dobândi că cabinetul din Viena a recunoscut necesitatea unor anume rectificări de hotare. Diritto adaugă la această informațiune că interese militare sunt care vorbesc pentru Italia cu privire la o rectificare de hotare și ca această rectificare e descrisă limpede în cartea lui Mezzacapo: Alpi care îngădădesc Italia.”

Neue Freie Presse zice că aceste espunerii ale ziarului italian sunt lipsite de ori-ce temei. AGRICULTURA (Studiul d-lui profesor Stef. Popasupra îmbunătățirii agriculturii) (Urmare)

Ar urma să vorbim aci și despre grăul *Shireff*, pe care îl laudă unii. Mărturisesc însă, cu părere de rău, că nu cunosc acest grău mai de aproape, numai atât că l'am văzut, dară nu l'am cultivat, și nu'mi este cunoscut să'l fi cultivat cineva într'un pământ și sub o climă analoagă cu pământul și clima noastră. Eară pe experiențele ce s'au făcut în țeri depărtate de noi, eu unul nu dau parale, pentru că încercările ce le-am făcut atât eu cât și alți agricultori m'au învățat să nu-mi fac iluziuni înainte de a fi încercat cultura semințelor streine în pământul țerei mele. În *buletinul* ministerului agriculturii d. Radian a publicat un studiu asupra grăului *Shireff*, dar d-sa nu a făcut experiențe cu acest grău, prin urmare ne comunică numai păreriile unor agricultori din țeri foarte depărtate și, ce e mai curios, păreriile unor oameni cari nici ei nu au cultivat nici o dată acest grău, ci l'au văzut în călătoriile lor ce le au făcut prin nordul Europei. Cu toate acestea studiul d-lui Radian nu este de loc favorabil grăului *Shireff*, pentru că păreriile pe cari le reproduce în contra acestui grău sunt cu mult mai ponderoase și mai elocvente ca acele pe cari le aduce în favorul lui.

Pentru acest grău reproduce d. Radian trei păreri, anume:

1. „D. Vilmorin, distinsul experimentator, recomandă *Shirefful* pentru rezistența sa la paraziții vegetali și pentru producțiunea sa regulată și abundantă.

Despre făina sa tace d. Vilmorin, cu multă înțelepciune, ca unul care face mare negoț cu grâne streine, pe cari le vinde de sementă, cu prețuri mari, agricultorilor ușor crezători.

2. „D. Scribeaux de la institutul agronomic din Paris, în misiunea sa de studiu în țerile Europei, recomandă *Shirefful* ca cea mai bună varietate de grău a cultivă. D-sa l'a întâlnit în toată Germania, în Svedia meridională Elveția etc.

3. „D. Wrede, agricultorul cel mai distins în Hanovra, în răspundința ce a avut cu d. Scribeaux, rezultă că „introducerea *Shireffului* în Germania (!) înseamnă o noă perioadă în producerea grăului.”

Acestea sunt păreriile pentru grăul *Shireff*. Să punem acum în fața acestora, în resumat, și păreriile cari sunt *contrare* culturii *Shireffului*, tot după d. Radian.

1. „Grăul *Shireff* are bobul de culoare albă, și numai câte o dată galbenă.”

2. „El reușește în terenurile umede și reci, și este o varietate prin excelență a pământurilor umede și reci.”

3. „Vice-președintele societății de agricultură de la Meaux se arată puțin favorabil grăului *Shireff*. Bobul lui este mai puțin stimat.”

„El nu poate da pretinderea rezultate bune. „Lângă Königgrätz (în Boemia nordică) nu a reușit, bobul a degenerat și în toți anii a fost mai ușor.”

4. „El lasă solul puțin acoperit în primele faze ale dezvoltării sale.”

5. „*Morarii* formară o adevărată coalițiune contra lui... învinovățindu-l că este serac în gluten și dă o făină de calitate secundară.”

Cetind toate acestea, eu unul vrend nevrend imi aduc aminte de grăul „Mamut, și de „Victoria, Culoarea albă mă face să bănuiesc calitatea, iar faptul că „el este o varietate prin excelență a pământurilor umede și reci, „mi produce bănuiala că în pământul nostru cel uscat și călduros nu va reuși după cum se pretinde. Dar după cum zisei mai sus, nu m'op pronunța în privința acestui grău, pe care nu l'am cultivat și mie nu'mi dă mâna să tractez în mod teoretic o chestiune atât de reală ca și aceasta; prin urmare mă mărginesc pe lângă modestele bănueli ce am exprimat.

Știu și eu că grânele de Australia se bucură în Anglia de o reputațiune însemnată. Ei dar aceasta se întâmplă sub clima unei dă Englierei și în terenul ei. Cum vor succeda la noi, vom vedea.

Din aceste considerații cred că agricultorii noștri vor face bine dacă vor începe cultura semințelor străine în cantități mici până când se vor convinge despre valoarea lor. La tot cazul ar fi de dorit să se facă încercări cât de multe. Acestea însă să nu se facă nici odată pe o scară întinsă, pentru că în cazul acela ar putea rezulta pierderi însemnate pentru cultivator.

Stând lucrul ast-fel agricultorii noștri nu se pot lăsa numai în nădejdea semințelor streine, din cari unele pot să reușească; vor fi însă multe cari nu vor da rezultate multumitoare; și la tot cazul va trece timp mult până când pe calea importățiunii vom putea pune mâna pe grâne bune, pentru că experiențele au să dureze mai mulți ani.

Intru aceea agricultorii noștri vor face bine dacă vor întreprinde regenerarea sau îmbunătățirea semințelor pe cari le avem în țară, pentru că știința și experiența au dovedit posibilitatea îmbunătățirii semințelor în diverse moduri.

Cum să fie sementă?

Dacă vom a examina fructele unui pom, spre exemplu a unui măr, vom g. si că pe același pom se află poame mai mari și mai mici, mai frumoase și mai proaste. Această experiență o putem face și cu un spic de grău, și aci vom găsi că unele boabe sunt mai mari, mai bine dezvoltate și mai grele, iar alte boabe tot din acel spic vor fi mai mici, săbrcite și mai ușoare.

Dacă vom supune unei cercetări amănunțite boabele unei păști de mazare ori fasole și aci vom găsi că nu toate boabele au aceeași mărime și greutate, ci unele sunt mai mari și mai grele, iar altele mai mici și mai ușoare, prin urmare mai puțin dezvoltate; de regulă la mijlocul păstăiei sau a tecii se găsesc boabele cele mai perfecte, iar către capetele aceleia boabele sunt mai mici.

Este cunoscut, că în fie-care boabă se găsește un colț, din care se desvoltă planta, pe lângă colț mai este în fie-care bob o materie făinoasă, care în urma umezelei din pământ se moaie și servește de nutriment colțului sau embrionului până atunci, când au crescut și s'au dezvoltat rădăcinile plantei în măsura recerută ca să poată suge nutrimentul din pământ. Pe cum vedem dar fie-care plantă tânăra la început se nutrește exclusiv numai din materia aceia făinoasă în care este cuprinsă colțul ei. Prin urmare este aproape de mîntea omului că bobul acela, care este mai mare și mai greu de o parte are și colțul mai dezvoltat, mai mare, iar de altă parte conține și materie făinoasă în cantitate mai mare de cât un bob mai mic din același soi de plantă; și urmarea naturală este că colțul eșit dintr'un bob mai mare găsește mai mult nutriment, prin urmare se poate desvolta mai bine, crește cu mai multă vigoare.

De la calitatea individului întrebuințat de sementă depinde calitatea urmașului, sau cu alte cuvinte:

„Ce sementă aceea resare.”

Mulți sunt, cari cred că de sementă este mai bun grăul mărunt în boabe, iar alții însă pentru sementă cartofii cei mici, de mărimea alunelor. Aceasta este o greșală din cele mai mari, pentru că pe calea acesta produsele degerează din an în an tot mai mult.

Cum se îmbunătățesc și se perfecționează plantele.

Este un fapt cunoscut de toți, că diferitele legumi în mâinile grădinarilor pricepuți s'au îmbunătățit foarte mult și se îmbunătățesc din an în an așa încât legumile noastre ne prezintă o multime mare de varietăți, care de care mai bune. Acestea toate s'au produs prin alegerea îngrijită a semințelor și printr'o cultură rațională.

Grădinarul cel mai bun tot-d'una alege cu multă îngrijire morcovii, ceapa, sfecla sau castraveții aceia din cari voese să ia

semințe; tot-d'una oprește pentru acest scop indivizii cei mai frumoși, cei mai perfecți și mai roditori și ei lasă să se coacă bine. Ba el merge și mai departe, după ce a ales un castravete, spre exemplu, rupe pe cel-laltul cari se mai găsește pe aceeași coardă, ca să nu sugă nutrimentul, celui lăsat pentru sămânță. Tot așa face și cu sămânța de flori, ciupește o parte din flori, pentru ca cele rămase să producă sămânță mai bună.

Repețind aceste operații în fie-care an, legumile lui se tot perfecționează, se fac din ce în ce mai bune, mai mari, mai gustoase și mai roditoare.

Intre toate plantele sunt indivizi, car îde felul lor sunt mai roditori ca alți indivizi din același soi de plantă.

Dacă vedem o floare frumoasă cu flori multe, îi luăm sămânța în credința că este mai bună ca a celei-lalte care are flori mai puține și mai proaste.

Va să zică în grădiniarie alegem indivizii și nici odată nu luăm sămânța din masă. Iată, tot așa ar trebui să facem și cu alte plante.

Îmbunătățirea porumbului.

De câte ori nu vedem într'o porumbiște indivizi cari produc câte 3 și 4 ștuleți, lângă alți indivizi cari au numai câte unul, și cu toate acestea nici prin gând nu ne trece să luăm sămânța de porumb de pe aceia cari sunt mai roditori, de și este aproape de mîntea omului că individul acela care a produs 3 și 4 ștuleți trebuie să fie mai roditor ca acela care produce numai unul, în aceleși împrejurări.

Cu toate acestea, oare căți Români sunt cari aleg porumbul de sămânță, după modalitatea aceasta, de pe indivizi cari dovedesc un grad mai mare de fertilitate, prin aceea că produc mai mulți ștuleți? Sigur că prea puțini sau nici unul, de și această modalitate se practică în altă parte cu succes.

Mi se va reflecta poate, că cultivatorii moșiilor mari, cari au să cultive mai multe sute sau mii de pogoane cu porumb, nu pot să aleagă sămânța cu atâta îngrijire, ștuleț de ștuleț. Cum nu! Nu trece fie-care ștuleț prin mâna culegătorului? Aceștia vor alege în anul prim sămânța trebuincioasă pentru câte-va pogoane, pe cari le vor cultiva bine și pentru anul următor pot să întrebuințeze aproape toată producțiunea acestor pogoane, ca sămânța pentru o întindere mai mare. Așa că în anul al doilea pot avea sămânță aleasă pentru mai multe sute de pogoane.

In modul acesta cred că prea ușor s'ar putea îmbunătăți porumbul pe care îl avem în țară. În Moldova este prețuit porumbul numit *Hangan*, care se găsește pe la cultivatorii din Neamțu. Ca varietăți noi s'ar mai putea cultiva *Cinquantin*, *Pignoletto* și *Duttonkorn*, toate trei sunt specialități alese, roditoare, și produc boabe grele, pe lângă aceea se coc în timp scurt. *Cinquantin* și *Pignoletto* este deja în țară, rămâne numai să fie ales bine pentru sămânță după cum am arătat mai sus.

Îmbunătățirea seminței de grău.

Unde se mai află astăzi grăul *bêtrân*, cu spicele de o palmă, paui ca trestia și cu boabele grele ce nisipul? A dispărut aproape cu totul sau mai drept vorbid a degenerat prin cultura greșită de care a avut parte. A cultiva grău după grău, după sec ră sau după ori care plantă spicioasă și imediat după porumb, este greșala cea mai mare ce o comite un agricultor; în speranța unui câștig momentan, el își slăbește pământul și lasă ca să se degereze sementă. Pământul, această mamă bună, își răsună amar în contra acelor agricultori rapaci, cari cu ori-ce preț vor să-i stăorcă toată mîduva. Ar fi timpul ca agricultorii noștri să înceapă a înțelege acest adevăr și să înceteze odată cu sistemul rapace care se practică în toată țara cu atâta ușurință; ar fi timpul să începem a îndrepta rîul cel puțin acum, când vedem cu ochii că așa nu mai merge, fiind-că producem puțin și de calitate proastă.

Să nu ne mîngâie speranța că dacă vom importa semințe străine, aceste au să ne îmbogățească, pe lângă sistemul actual de cultura pământului. Din contră, dacă nu vom cultiva pământul mai bine și nu vom semăna diferitele plante în ordine naturală, păstrând o rotațiune, sementele streine au să degereze în timpul cel mai scurt, precum a degenerat și grăul *bêtrân*, cu deosebirea numai că acesta a resistat timp mai îndelungat, d-o parte din cauză că era aclimatizat, ear de altă parte fiind-că pământul a fost mai în putere, nu era așa slent cum este astăzi.

Nu strică să se aducă și grâne străine, și cu aceste să se facă cât se poate mai multe încercări. Din cele importate și probate vom păstra aceea ce va fi bun pentru clima și pământul nostru, iar ce va fi rău va dispăre de sine.

Ar fi de dorit însă că pe când de-o parte se importează semințe străine de altă parte, pentru mai mare siguranță să se întreprindă și nobilizarea sau îmbunătățirea grăului *bêtrân*, indigen, care pe lângă o cultură sistematică ușor se poate face cu mult mai bun de cum a fost.

Înainte de toate trebuie să scim, când se poate zice despre grău că este bun?

Acel grău este bun, care întrunesc următoarele însușiri:

1. Să aibă boabe măricele și de culoare roșcată.

2. Să fie greu.

3. Să aibă spic lung, pentru ca să produca mult.

4. Să înfrățască bine, sau cu alte cuvinte: dintr'un bob să iasă mai multe spice.

5. Să dea țărițe puține și cu atâta mai multă făină de calitate bună.

Grăul căruia îi lipsește numai una din calitățile acestea, nu se poate numi grău bun.

Agricultorul englez Hallett a dovedit că un singur bob de grău este capabil să producă până la 52 spice, și un spic poate să conțină la 123 boabe.

Acum, dacă vom avea în vedere, că un spic din grăul nostru abia conține 20—30 nu ne va surprinde când pe un pogon luăm de regulă 1 chilă sau 21 banițe, după 3 banițe sementă. Prin urmare luăm sementă de 7 ori, pe când după experiențele d-lui Hallett un singur bob de grău poate să producă (123×52)=6396 boabe.

Grăul nostru are defectul că nu înfrățesc și are spicul prea mic; din aceste cauze el produce puțin.

Am spus cauzele care au produs degenerarea lui. Acum să vedem deocamdată cum se poate evita această degenerare.

(Va urma).

O CARTE DIDACTICĂ

Mecanica Industrială de A. H. Ștefănescu, inginer, profesor la școala tehnică din Iași. Partea I:

Materialie.

S'a primit la redacția acestui ziar următoarea scrisoare din Iași. O reproducem întocmai.

Domnule Redactor,

In *jurnalul România Liberă* ce aveți onoare a redacta am citit în No. 2469 din 17 [29] Octombrie 1888 sub titlu de „O carte didactică” o critică făcută asupra *Mecanicii industriale*. Partea I. Materiale. Tipărită de sub-senatul. — In interesul științei și al d-lui Critic (necunoscând numele) Vă rog să binevoiti a da loc în *jurnalul* ce aveți onoare a redacta cător-va observațiuni și lămuriri ce am a face, mulțumindu-vă prin anticipația.

Când am avut ideea de a tipări o carte, n'am fost înpins de dorința de a posa în autor nici de partea materialistă (bănească) ci numai de a înlesni pe elevi și a'i dispensa de la copiatul cursurilor, Spre acest sfârșit ca să fiu scurt și a nu perde un timp prețios, ar fi de dorit ca d. critic să citească:

1. Definițiunea fontei, etc. Pagina I rândul I-iu al textului precum și pagina 9 rândul 16 din uvragiul intitulat: „Element de constructions de machines” par Unwin tradus din Englezese de Boquet Ingenierul chief des travaux a l'ecole d'Apprentis Villette, Paris.

2. Dictionnaire de chimie pure et appliquée par Wurtz tomu I-iiu pagina 144. Definițiunea Aliajilor.

3. Studiul supra fabricățiunei fontei de I. Wolters Ingenierul chief aux etablissemens de la société Providence.

4. Studiul asupra ferului, fontei, oțelului și alte metale de A. M. Greiner. Ingenierul chief du service des aciéries de la société Cockerill.

5. Studiul asupra fabricățiunei fontei de zinc la societatea Vieille-Montagne, fabrică în Belgia.

6. Studiul asupra materialelor de construcțiune de mai mult Ingenierul de la fabrica Creusot (Francia).

Î recomand încă mai multe uvrage recente de multă valoare relative la știința aplicată la Industria spre a le căuta și a le citi și atunci nu'i va mai fi grozav de teamă, căci elevii școlael tehnice, de și cu cunoștințe foarte mărginite pentru a face științele aplicate, însă nu cred că vor lua metalele drept minerale după cum d-nu Critic arată în obiecțiunea sa de la No. 28, luând ca exemple, plumbu, coșitoru, etc. pentru a le arăta ca minerale [nostimă critică] pe când în realitate toți chimiștii au convenit a le numi metale.

Când d-nu Critic-anonim va fi citit mai mult atunci negreșit că i va veri gustul de a face critică științifică, căci numai atunci va vedea că i lipsește cele mai elementare noțiuni în această privință, cu alte cuvinte și va vedea (poate) valoarea întinsecă. Cred de prisos a intra în detaliiul destul de nostime citind însă partea unde d-sa voește a se introduce printre matematicileconstat prin cele scrise că d-sa n'are cunoștință încă de cele mai elementare noțiuni de aritmetică sau algebră.

Termin cu acesta arătând că:

Critica luminată și nepartinitivă se scie că este de cel mai mare folos, atât pentru public cât și pentru autor, dăru cea ignoranță și plină de pasiune de care ne a dat dovezi persoana ce se ascunde ce se ascunde (de rușine poate) sub anonimul „Nic” este evident că nu poate de cât să inspire desgustu pentru a nu zice disprețu. Sa citească și să învețe mult acel domn și apoi să iasă la lumină cu v'o lucrare a sa mai bună de cât a mea, și atunci voi fi cel d'antăiu ca să li feliciti; iar până atunci lu consiliu a nu căuta să se agațe de reputațiunea stabilită a acelor cari sunt prea sus pentru ca să i poată atinge. — Cât pentru rugămintea ce anonimul o face Onor. minister al industriei de a traduce cărți pentru a le introduce în școli ca didactice, acesta este o idee tot atât de nenprociată ca și persoana ce o propune.

Ingenier A. Ștefănescu

Cititorul a admirat de sigur finețea de condei a d-lui Ștefănescu; mă voi sili să puf în evidență și căt e de mare întinderea cunoștințelor d-sale.

In critica mea, am spus că în lucrarea directorului școlael tehnice din Iași este o zăpăceală de idei și o încurcătură de stil cum rar se poate vedea, și, pentru a face să se revadă puțin adevărul afirmațiunei mele, am reprodus mai multe bucăți, arătând tot-deodată în ce constă greșelile autorului.

D. Ștefănescu și-a ales, pentru a răspunde, mijlocul cel mai lesnicios, acela de a mă trimite la autori, în loc să probeze d'ă dreptul că aprecierile mele sunt greșite și cartea d-lui bună. Cu toate acestea, voi accentua greșelile comise de d. Ștefănescu cu chiar unele din citațiunile ce d-sa a făcut.

Am reprodus, în critica mea, următorul alineat din cartea în chestiune :

16. Ferul se poate obține sau estrăgându-l direct din minerale, sau din fontă eliminându-i cea mai mare parte de carbon, și care ar fi însă modul său de fabricație în industrie nu-l putem obține chimiceste curat; de asemenea în timpul acestei operațiuni, perde lichiditatea, devenind ca o pastă, și nu se mai poate prin urmare turna ca Fonta.

La acest alineat am făcut mai întâi obiecțiunea că elevul nu va înțelege nimic din cele ce i se spune, de oare ce până aci autorul nu i-a vorbit deloc de fontă. Elevul școlii tehnice, care nu mai are cunoștințe de acest fel de nicăieri, va lua extracțiunea directă a ferului din minerale și extracțiunea din fontă, ca o enumerare, pe când extracțiunea ferului din fontă nu este de cât a doua parte din extracțiunea lui din minerale.

A doua obiecțiune ce am făcut la acest alineat este că elevul va intra într-o zăpăceală și mai mare când va citi descrierea fontei dată de autor. Iată acea descriere :

28. În general sub denumirea de fontă, se înțelege oare ce metal scos direct din mineralele întrebuințate spre acest scop, etc.

Obiecțiunea ce am făcut este :

Or ce metal scos direct din minerale este fontă ? Atunci ne este grozav de teamă că elevul d-lui Ștefănescu să nu se apuce, basat pe descrierea estrăgerii ferului cum li s'a dat, și pe aceea a fontei, să scoldă fer pentru industrie din plumb, cositor, etc.

La această obiecțiune d. Ștefănescu răspunde :

I recomand încă mai multe uvragie recente de multă valoare relative la știința aplicată la industrie spre a le căuta și a le citi și atunci nu'l va mai fi grozav de teamă, căci elevul școlii tehnice, de și eu cunoștințe foarte mărginite, pentru a face științele aplicate, însă nu cred că vor lua metalele drept minerale după cum d. Critic arată obiecțiunea sa de la Nr. 28, luând ca exemple plumbul, cositorul, etc., pentru a le arăta ca minerale (nostimă critică) pe când în realitate toți chimiștii au convenit a le numi metale.

Din acest potop de vorbe rezultă că d. Ștefănescu nu a înțeles, sau nu a vrut să înțeleagă obiecțiunea mea. Eu i-am spus că nu or-ce metal scos direct din mineralele întrebuințate spre acest scop este o fontă; că d-sa, descriind ast-fel fonta, nu pune deloc în evidență că fonta ca nume propriu se întrebuințează numai pentru ferul care conține 3 până la 5 părți la sută de carbon; că ast-fel elevul poate să creadă că plumbul, cositorul, etc., sunt și ele fontă.

D. Ștefănescu nua înțeles că în franțuzește cuvântul fontă să ia și ca nume propriu și cu înțelesul de topitură. Ca nume propriu, prin fontă se înțelege numai fonta de fer. Când în vre-o carte franțuzească se vorbește de fontă obținută după o primă operațiune la extragerea unui metal din mineral, atunci se vorbește de topitură. Probă este următoarea descriere dată în *Dictionnaire de chimie pure et appliquée, par Wurtz*, — ce citează chiar d. Ștefănescu

Fonta este o combinație a ferului cu carbonul mai fusibilă de cât ferul moale (Tomul I, pag. 1485).

Nici nu se mai pomeneste în acest dicționar de o altă întrebuințare a cuvântului fonta în franțuzește, atât e de adevărat că în metalurgie nu are o altă accepțiune de cât aceea pe care o are în limba comună, adică aera de topitură.

Când dar d. Ștefănescu mă trimite la alți autori sunt în drept să spun că, dacă a copiat, nu a copiat în mod inteligent. Dacă autorul după care a copiat extragerea ferului spune ca și d-lui, aceasta înseamnă că sași acel autor a presupus la cititorul său cunoștințe ce nu poate să aibă elevul d-lui Ștefănescu, sau că d. Ștefănescu a luat o bucată despărțită de alte bucăți cu care este legată, sau că d-lui a tradus rău.

A treia obiecțiune ce am făcut tot la Nr. 16 din cartea d-lui Ștefănescu este relativă la confuziunea de idei incomparabilă ce face când își continua descrierea estrăgerii ferului în următorul mod :

..... de asemenea în timpul acestei operațiuni, perde lichiditatea, devenind ca o pastă și nu se poate prin urmare turna ca fonta.

Ași paria că la o sută de elevi, cu cunoștințe ca acelea ce posedă elevul din școala tehnică din Iași, nu se va găsi unul singur care să ghicească măcar pe departe de ce'l vorbește d. Ștefănescu. Dar nu elevi, oameni cari nu au nimic de învățat din cursuri ca acelea ale profesorului din Iași, vor trebui să și bată grozav capul ca să poată eși din confuziunea de idei în care sunt virțiți și să ghicească de ce e vorba în această încurată expresiune.

Mal cercetasem următorul alineat din cartea d-lui Ștefănescu :

67. Aliaje. Metalele se pot combina, sau mai simplu amesteca între ele de o mulțime de feluri și în deosebite proporțiuni dând naștere la diferite alte metale compuse.

Obiecțiunea ce am făcut este :

Va să zică, o combinație mai simplu vorbind este o amestecătură ?

La obiecțiunea mea d. Ștefănescu răspunde trimițându-mă la pagina 144, tomul I din *Dictionnaire de chimie pure et appliquée, par Wurtz*.

Am deschis acest dicționar la locul indicat și întâi ce am găsit la vorba aliaji :

Se da acest nume produselor unirei amestecătură sau combinațiune metalelor între ele.

Tot una este ? Elevul d-lui Ștefănescu va

înțelege din definițiunea ce d-lui îi da pentru aliaje, că o combinațiune este mai simplu o amestecătură, pe când Wurtz spune că unirea metalelor între densesle, fie această unire combinațiune, fie amestecătură, poartă numele de aliaji, pentru că este încă în discuție dacă această unire e o combinațiune sau numai o amestecătură. Numai cine nu are cunoștințe ele mentare de chimie poate să facă confuziunea pe care a făcut-o autorul nostru.

O altă obiecțiune a mea a fost :

Vorbind de proprietățile ferului, autorul spune că ferul este inalterabil la temperatura ordinară și în aer uscat, că pentru a-l păzi de a se rugini se vopsește, sau se unge cu diferite culori, cu uleiuri, cu grăsimi, lacuri; și acum după atâtea vorbe, înlocuiește printr'un etc. acoperirea ferului cu cositor și cu zinc.

La această obiecțiune, d. Ștefănescu răspunde trimițându-mă la *Elements de constructions de machines*, tradusă din englezește după Unwin.

Am deschis la locul indicat și am găsit între mijloacele de a feri ferul de ruginire și galvanizarea. Ce e drept, n'am găsit în Unwin și mijlocul de a feri ferul de ruginire prin acoperirea cu cositor; dar aceasta nu înseamnă că d. Ștefănescu a avut cuvânt să-l tacă, cu atât mai mult că, deși d-sa pune tîncheaua între aliaje, spune :

70 Fer cu cositor. Acest aliajiu este cunoscut în comerț sub numele de tablă de tînchea, sau simplu tînchea, care nu este alt ceva decât tablă de fer acoperită la suprafață cu un mic strat de cositor; și care se obține, etc.

Aprețind cartea d-lui Ștefănescu, am zis :

D. Ștefănescu tocmai așa a făcut, a vrut să împlinească o parte din lipsa în care ne găsim printr'un zero, sau mai exact pentru că suntem între matematică, a făcut mai rău decât atât, nu a căutat să împlinească lipsa nici printr'un zero, a vrut să o împlinească printr'o cantitate negativă. După părerea noastră, nu numai cărticica d-sale nu va aduce nici un serviciu, dar încă va ului pe toți cei care vor căuta să se lumineze dintr'însa. Este în lucrarea d-lui profesor de la Iași o zăpăceală de idei și o încurcătură de stil cum rar se poate vedea.

Și mai pe urmă am reprodus :

18. Fer tare. Acest fer este compus din fibre subțiri în sensul lungime, textura sa este mai mult grăunțoasă și care grăunții sunt dispuși în sensul lungime fibrelor. În această categorie poate intra și ferul numit nervos.

La acest alineat am făcut următoarea obiecțiune :

Curios mai este ferul tare, de poate să fie compus din fibre subțiri și să aibă textura mai mult grăunțoasă ! Cât pentru ferul nervos, el va rămânea tot atât de necunoscut cititorului d-lui Ștefănescu ca și mai înainte de a citi. Autorul produce uluială în capul cititorului prin descrierea ferului tare — cantitate negativă, — și nu l' spune nimic de ferul nervos, — zero.

La obiecțiunea mea d. Ștefănescu nu răspunde nimic, dar spune că prin modul cum fac obiecțiunea dați probă că nu sunt matematici. Se poate ca cititorul să nu mă creadă că sunt matematic; dacă însă ar fi să mă creadă sau să nu mă creadă după modul cum am caracterizat descrițiunea ce d-sa da pentru ferul tare și pentru cel nervos, apoi atunci trebuie să creadă că sunt matematic. Când d. Ștefănescu zice că nu am vorbit bine când am spus că, atunci când d-sa vrând să facă pe cititor să înțeleagă ceva nu l' spune nimic, ajunge la un rezultat eual cu zero, și că, atunci când d-sa vrând să facă pe cititor să înțeleagă ceva el uluește, ajunge la un rezultat eual cu o cantitate negativă, atunci d-sa probează prin aceasta că nu are cunoștință încă de cele mai elementare noțiuni de *Aritmetică* sau *Algebră*.

D. Ștefănescu spune în răspunsul său că crede de prisos a intra în detalii destul de nostime. Ar fi fost curioase detaliile nostime, căci dacă d-sa este atât de slab în răspunsurile pe cari s'a crezut în stare să le dea, este lesne de închipuit cum ar fi în cele pe cari nu le a dat. Astfel era bine să fi răspuns cum crede d-sa că elevul nu se va încurca când va citi că ferul tare este compus din fibre și are textura mai mult grăunțoasă; cum crede că elevul nu va înțelege că oțelul este fer călit, din modul cum descrie d-sa transformarea unei mici grosimi de la suprafața ferului în oțel, de ce o obiecțiunile mele de la Nr. 18, 21, etc. nu sunt juste ?

Din toate acestea rezultă că lucrarea d-lui Ștefănescu este un certificat ce și-a dat singur de confuziunea în care posedă cunoștințele sale. Prea puțin imi pasă mie dacă d-sa n'a fost înșel de partea materialistă (bănescă), ci numai de partea spiritualistă (interesul elevilor); am fost în dreptul meu când am probat că lucrarea este o monstruositate științifică și didactică.

Si când d-sa spune că e prea sus pus ca să l' pot atinge, îl răspund : nu se potrivește. O fi văzut d. Ștefănescu întrebuințându-se expresiunile : sunt prea sus ca să mă atingă, dar o întrebuințează d-lui rău. Se potrivește să vorbească cine-va așa numai în cazul când un necunoscut face afirmări fără probe contra unei persoane sus puse. Dar când eu iau cartea și citez dintr'însa, nu mai încapere vorba de sus sau de jos pus; în asemenea caz se probează adevărul, și dacă persoana sus pusă spune inexactități științifice, probează printr'aceasta că nu merită să fie sus pusă. Nu poziția autorului arată meritul cărții, ci cartea arată dacă autorul merită să fie sus sau jos pus. Și aceasta este mai cu seamă ade-

vărat pentru țara noastră, unde creându-se deodată o mulțime de locuri, aceste locuri au fost ocupate nu de oameni cari își făcuseră probele, ci de acei cari rămănea să și le facă în urmă. Dacă judecăm pe d. Ștefănescu numai după cartea și răspunsul său, apoi putem zice ca probă ce a dat este că d-sa nu merită să fie sus pus.

Nu mă voi ocupa de vorbele ce înșiră, căci aceste vorbe sunt de același fel cu aceea pe cari le înșiră mulți în lipsă de argumente : vorbe pentru vorbe, iar nu pentru înțelesul lor. Voi mai zice însă ceva, înainte de a termina.

La urma criticii mele, am emis părerea că ar fi bine să se traducă cărți speciale meritorii din limbi străine, pentru că lipsa lor este foarte păgubitoare mersului școlilor speciale. Să se traducă am zis, de oare-ce profesorii de pe la aceste școli sunt în mare parte incapabili de a face un curs, dovedit cartea d-lui Ștefănescu, de oare-ce e foarte greu pentru elevi de a scrie cursurile. D. Ștefănescu combate părerea mea, în stilul său de logofet de sat, în următorul mod :

Cât pentru rugămintea ce anonimul o face onor. minister al industriei de a traduce cărți pentru a le introduce în școli ca didactice, aceasta este o idee tot atât de nenorocită ca și persoana ce o propune.

La o argumentare atât de puternică nu am ce să mai răspund. Nic...

NAVIGATIA PE DUNARE

Agencia primel societăți de navigațiune cu vapoare pe Dunăre ne trimete acest avis :

Cursel vapoarelor postale s'au redus la de 2 ori pe săptămână între Bechet-Rahova și Galați, după întinerarul de iarnă al anului trecut.

1. Cursă în sus de la Galați este Sâmbătă la 21 corent, dimineața și
2. Cursă în jos de la Rahova este Marți la 24 corent, seara.
Vineri la 20 l. c. și Duminecă la 22 l. c. numai merg vapoarele postale de la Turnu-Severin în jos; și de mâne 19 l. c. numai merge vaporul postal de la Galați în sus.
Galați, 18 Noembrie st. n. 1885.

Inspectoratul Agențiilor.

VARIETATI

Mulsul vacilor. — Experiențe numeroase, făcute de oameni speciali, au dovedit că e o diferență însemnată între cantitatea și calitatea laptelui obținut printr'un muls bun în comparație cu laptele muls nesistematic. În adevăr, zice *Uterivorul*, dacă n'avem grijă să mulgema ugerul până la cea din urmă picătură de lapte, atunci producțiunea acestui lichid se micșorează în raport cu cantitatea care rămâne zilnic în uger. Acesta e un fapt, a cărui esacitate nu numai că s'a dovedit în practică, dar e conform și cu teoria : Natura nu produce degiaba. Laptele care rămâne în uger e absorbit din nou de organismul animalelor și mulsul viitor va da lapte mai puțin, cu o cantitate egală celei absorbite.

Un alt motiv pentru care laptele trebuie muls până la ultimele picături, e faptul că el conține aproape de două ori atât smântână ca laptele de la începutul mulsului, prin urmare lăsându-l în ugeri avem o pierdere dublă.

Înainte vreme se credea că laptele turnat în vase înalte nu se închiagă așa de bine ca cel din vase late și puțin adânc. În timpurile mai noi însă, încercări comparative făcute în America și Engliera au dovedit contrariul, că mai multă smântână se obține din laptele pus în vase înalte. Unii cultivatori au luat obiceiul să pue laptele destinat la smântânire, în vase de tînchea de zinc, crezând că cu modul acesta vor obține mult mai multă smântână de cât în vase de pământ. Ei bine, practica aceasta trebuie cu desăvârșire părăsită, de oare-ce acidul lactic se combină cu zincul și formează o sare otrăvitoare.

Fără dureri. — Din Paris se scrie cu data de 9 c. următoarele : „E o veche poveste, că mulți medici trag dinți, fără dureri adică, că mulți medici îl înșiră nu simt într'aceea dureri. Ceea ce suferă însuși bolnavul, poate să o povestească fie-care, care a plâns nopți întregi și neadormite. Acum ar însă să se ajutere tuturor aceloră, care au dureri de dinți. Precum se vorbește în cercurile medicale din Paris, un dentist american, care locuiește în Paris, a descoperit un mijloc, care alină la moment ori și ce durere de dinți, adică preparază ast-fel nervii, în cât dintele se poate trage, fără ca pacientul să simtă cea mai mică durere

Proble, pe care le-a făcut medicul înainte unu cer de învățați au avut cele mai strălucite rezultate. Spre a adeveri, că lucrul intru adevăr e fără dureri, medicul respectiv a lăsat să i se tragă un dinte sănătos, pe care mai nainte l' preparase cu tinctura sa, și a declarat, că el nu numai nu a simțit nici o durere, ci că a avut chiar oare-care plăcere. Nu voim să presupunem, că dentistul american a mințit din considerațiuni speculative.

Femei astronomice. — După doctorese, vin acum și astronomice. Un mare număr de tinere fete lucrează la facultatea de științe din Paris și se prepară pentru studiul astronomiei.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Sofia, 20 Noembrie.

Doctorul Roy spune că, conducând o trăsură de ambulanță încărcată cu răniți, fu atacat de Serbi la eșirea sa din câmpul de bătălie de la Slivnița. D. Roy, abia avu timpul să deshamie calii și să fugă cu personalul ambulanței. Serbi măcelăriră pe răniții și luară trăsura.

Acest fapt a fost semnalat comitetului internațional al Crucii-Roșie din Geneva.

Sofia, 20 Noembrie.

Reprezentanții marilor puteri la Sofia s'au întrunit ieri pentru a adresa o notă colectivă prin care guvernul bulgar e rugat să împiedice, la cas când s'ar întâmpla, pe milițienii și voluntarii bulgari să apere capitala, pentru a nu da trupelor sârbești nici un motiv sa comită atrocități.

Alând scopul întrunirii și neprimind nota în chestiune, d. Tanov a adresat azi reprezentanților marilor puteri o notă prin care le face cunoscut, că armata sârbească are asemenea voluntari și milițieni, și l' roagă să sacrifice faptul, interogând pe prizonierii sârbi.

(Havas)

MAINOU

Proiectul de lege pentru reorganizarea magistraturii se discută cu mult interes de către magistrați.

Ministerul instrucțiunii publice se ocupă cu învățământul privat.

Joi noaptea s'au întâmplat niște scene d'o violență regretabilă între niște tineri ofițeri și unii agenți ai poliției. Mai mulți dintre aceștia ar fi grav răniți, prin pumni și lovituri de sabie. Ofițerii ar fi acum arestați.

Ni se spune că concursul pentru catedra de religione de la seminarul de la Socola s'ar fi casat.

D. Cazeneuve, conferențiar la Sorbona, vulgarizator al științelor abstracte, a sosit în București. D-sa va da mâine seară, Duminecă, o serată intimă și specială pentru reprezentanții presii.

Vom asista și vom da relații cititorilor.

Agencia vapoarelor ne înștiințează că navigațiunea pe Dunăre e complet liberă.

Vapoarele postale circulă pe toată linia Orșova-Galați.

Astăzi, 9 Noembrie, se inaugurează fabrica de bere a lui *Erhart Lutter*, la care s'a instalat de curând mașini cu abur cu motor.

S'au făcut o sumă de invitații.

În comuna Coțmanu din Bucovina, în locul unde fusese biserica sf. Nicolae, s'a așezat în luna trecută o cruce comemorativă cu următoarea inscripțiune : „Crucea a învins păgânismul. Crucea va învinge și beția.”

Inițiativa a fost luată de locuitorii, cari au desființat în același timp toate cârciumele din raza comunei, și s'au jurat să nu mai bea băuturi spirtoase.

Diseară se celebrează în biserioa Luterană de aci căsătoria d-rei Rosa Kaltmayer cu d. Friedrich Bossel.

Ziua sfinților Arhangheli a fost ieri ne'astă multor pacienți cetățeni cari n'au știut să și oprească la timp petrecerile. Mai la toate spitalele au fost duși aseară și azi noapte Mihai și prietenii de ai Mihailor (Gavrili) sunt foarte puțin la noi) rău turmentați și groznic bătuiți.

ULTIMA ORA

Sofia, 20 Noembrie — 1 oră dimineața.

Sunt în măsura să vă dau textul raportului oficial pe care Prințul l'a adresat de pe câmpul de bătăie de la Slivnița, guvernului bulgar în privința zilei de ieri.

La 8 ore de dimineața, aripa dreaptă bulgară a început să coprinză înălțimele ocupate de Serbi între Dragoman și Slivnița. Pentru a înlesni mișcarea aripei drepte, centrul primu ordinu s'a înainteză. Pe la amiază, trupele din aripa stângă luară asemenea ofensiva.

Lupta fu sângeroasă și ținu până seara. Bulgarii s'au luptat cu vitejie, și după ce au gonit pe inamicul din pozițiunile sale, ei sașu pus în urmărirea lor.

400 de soldați și mai mulți ofițeri sârbi au fost făcuți prizonieri.

Întâia parte a acțiunii avu astfel de rezultat să gonească pe sârbi din pozițiunile ce ocupau în fața centrului și a celor 2 aripi, și să-l silească să se retragă pe înal-

țimea situată în fața centrului armatei bulgare, la stânga Dragomanului.

Bulgarii ocupă șoseaua de la Dragoman la Sofia.

La 2 ore după amiază, trei batalioane ale regimentului prințului întelăriră în împrejurimele satului Golubovți un corp sârb compus dintr'un regiment de infanterie, din 2 baterii și două escadroane ce se pregăteau să atace aripa stângă bulgară în pozițiunile sale de la Slivnița.

Acest corp fu cu totul bătut, și, în această nouă luptă, soldații bulgari arătară o mare vitejie și multă abnegațiune.

Răniți sunt numeroși, fiind că acțiunea a fost ucigătoare, îndată ce antăile trupe pronunțară mișcarea lor ofensivă.

Printre răniți se află căpitanul Marinov, aghiotantul Prințului și mai mulți alți ofițeri.

Slivnița, 20 Noembrie 1 ore seara

Totul este liniștit de azi dimineață, cele două armate se află în liniile lor. Totuși, este o puțință ca acțiunea să înceapă înainte de a se înopă.

Viena, 20 Noembrie

Cea mai mare parte din ziarele arată că aproape compromișă situațiunea militară a Serbiei pe teatrul de război.

Viena, 20 Noembrie.

Dirjecțiunea companiei de navigațiune pe Dunăre face cunoscut publicului că ordinul comandantului din Vidin prescriind oprirea trecerii fluviului a fost retras, și că navigațiunea e din nou deschisă tutulor corăbiilor.

Belgrad, 20 Noembrie.

D. Garașanin, președintele consiliului, a plecat la Pirof chemat de Regele.

Belgrad, 20 Noembrie.

Poarta, într'o notă adresată guvernului sârb, zice că ea regretă starea de război între Serbia și Bulgaria și că ea act de declarațiunea Serbiei de a se respecta drepturile Sultanului.

Nota se sfirșește prin sfaturi de cum-pătare.

Berlin, 20 Noembrie.

Reichstagul a ales din nou biuroul său. Frațiunea poloneză va interpela mâine guvernul în privința expulșării supușilor austriaci și ruși de pe teritoriul prusian.

Paris, 20 Noembrie,

Circulă știrea că Baroul des Michels nu se va mai întoarce la Madrid și că va fi înlocuit acolo de d. de Laboulage ministru plenipotențiar la Lisabona.

(Havas).

SPECTACOLE

Teatrul Național. — Sâmbătă 9 Noembrie, se va reprezenta *Boccaccio*, (Actul I-ii și al III-lea balet).
Teatrul Dacia. — Direcțiunea Tardini-Vlădicescu. De patru ori pe săptămână, Marția, Joia, Sâmbăta și Dumineca, reprezentațiunile regulate.
Teatrul Bossel. — *Opera francouză* — Sâmbăta, 9 Noembrie, *La Princesse des canaries*.
Sala Orfeu. — Intreprinderea I. D. Ionescu. — *Varietăți*, (în toate seriile). Intrarea un leu.
Marți 12 ale corentei se va da o reprezentație în „Beneficiul cantatricei R. Nicrosini” cu debutul mai multor artiști noi, sub direcțiunea dlui Ionescu.

Epitropia așezămintelor Brâncovensci

Fiindcă la licitațiunea ținută în ziua de 6 ale corentului, pentru aprovizionarea Sf. Bisericii Domnița Bălașa cu 100 oca lumânări de cerea galbenă curată, nu s'a prezentat de cât un singur concurent, Epitropia publică pentru a 2-a oară, ca în ziua de 20 corent. ora 12 m. se va ține o nouă licitațiune în celăria administrației unde se pot vedea probele și condițiunile în toate zilele de lucru de la ora 10 — 2 p. m. Concurenții vor fi însoțiți la ziua licitației de o garanție provizorie de 100 lei.

No. 811.

1885 Noembrie 6.

HEMORRHOIDE Fissuri ale anusului.
Alinare imediată și vindecare prin
POMMA DA ROYER
PHARMACIA, 225, Rue St-Martin, la PARIS.
DEPOSITUL : în București la Farmacia J. A. CIURA, (Strada Lipsăni)

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drâncea
Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri. — 15 fr. vadra și
ALB DE DRAGSIANI
din recolta anului 1881. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & Comp.
18, Strada Lipsăni, 18

Se cere un guvernator care să vorbească limba franceză la *Pensionatul Eniu-Bălceanu*, Calea Moșilor, Nr. 138.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCUREȘTI

Buletin atmosferic pe ziua de 9/10 Noembrie 1885

STATIUNI	Observ. de azi dimineață 8 ore			Starea Cerului
	Barometru	Temperatura	Starea	
București	765.8	+ 1.7	- 1.0	-2.4 ceață
T. Severin	765.1	0.0	4.2	+2.4 acoperit
Balota	765.2	+ 0.1	2.6	+4.0 p. noros
Slatina	765.8	- 0.8	1.0	-1.0 noros
Gurgiu	766.3	+ 0.8	1.5	-1.0 p. noros
Constanța				
Sulina	766.3	+ 5.0	0.1	-8.2 f. senin
Galați	767.9	+ 3.4	- 0.8	-2.3
Brăila	765.8	+ 2.7	- 1.2	-3.1 ceață
Craiova	764.8	+ 0.2	1.9	

LA PATRU SESOANE

RUFARIE PENTRU DAME

72, CALEA VICTORIEI, 72
— peste drum de Palatul Regal —

Am onoare să înștiințez pe onorabila mea clientelă de

Intinderea magazinului meu
unde am stabilit un raft special de

RUFARIE PENTRU DAME

Credincios principiilor mele, voi pune în alegerea acestor articole gustul cel mai perfect, și rog pe onorabilul public să bine-voiască să și dea singur seamă de calitatea, frumusețea, și mai cu deosebire de efinitatea prețurilor.

PREȚURI FIXE
PREȚURILE MELE DESFID ORI-CE CONCURENȚĂ

Max Behrendt.

„LUMINA PENTRU TOȚI“

Revistă ilustrată de enciclopedie și pedagogie pentru luminarea poporului

NEUSTEIN'S VERZUCKERTE

BLUTREINIGUNGS-PILLEN

DER HEILELISABETH

Aceste hapuri sunt de preferat tuturor preparatelor analoage, lihere de ori-ce substanțe vătămătoare; întrebunțate cu cel mai mare succes la boalele organelor abdominale; sunt ușor purgative și purifică sângele; nici un remediu nu e mai favorabil și cu totul nevătmător spre a combate

Constipațiile

izvorul sigur al celor mai multe boale. Fiind în formă zaharică, hapurile sunt luate bucuros de copil. Aceste hapuri au un certificat foarte onorific de la consilierul Curții, profesorul Pitha.

O cutie cu 15 hapuri costă 15 cr.; un sul cu 8 cutii sau 120 hapuri, costă numai 1 florin.

AVERTISMENT! Ori-ce cutie, pe care nu stă firma: Farmacia la Sf. Leopold și nu poartă pe dos marca noastră, este un falsificat, de care să se ferească publicul.

Să se observe bine, să nu se cumpere un preparat rău, fără efect sau chiar stricacios. — Să se ceară: Hapurile Elisabeth a lui Neustein; pe copertă și în instrucția de întrebunțare ele au semnătura de sus.

Depul principal în Viena: Farmacia la Sf. Leopold a lui Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse.

Depoziți în București: Farmacia C. Kladni, strada Șerban-Vodă, 3.

Erezii L. LEMAITRE Succesorii

TURNATORIE DE FER SI ALAMA—ATELIER MECANIC

BUCURESCI

ESECUȚIUNE REPEDE

Se înscriează cu construcțiunile de vagonete și railleurii pentru terasamente, asemenea și construcțiunile de turbine și mori pentru prețuri mult mai scăzute de cât cele de Viena și Peșta și cași sunt fixate pentru o moară cu

1	Piatră de la 36 la 1,500 lei	
1	" " " 42 " 1,800 "	
2	pietre " " 30 " 3,500 "	
2	" " " 42 " 3,800 "	

Instalațiunile de mori cu turbine foarte rentabile — O moară cu turbine și pentru petre instalată de TURNATORIA LEMAITRE pe riul Sabar; a costat 55000 lei și produce 3000 lei pe lună.

— Un mare asortiment de petre de moară Lefort.

Avis morarilor și proprietarilor de moși.

EFTINĂTATE — FUNCȚIONARE REGULATĂ — FOLOS

PRIMUL BIROU DE INFORMAȚIUNI

CONCESIONAT DE GUVERN

pentru guvernante, profesori, bone și cameriste superioare, casă de locuință pentru guvernantele neangajate.

Biourul este în pozițiune de a și procura guvernante și direct din străinătate.

A delheid Bandau, Profesoare diplomată. — Strada Luterană 5.

Nou! Nou! Nou!

MASINE DE CUSUT „NAUMANN“

(sistem Singer perfecționat)

Cu aparate de făcut găuri (BOUTONNIERE) pentru albituri și materii

Prețuri moderate

BRÜDER KEPICH

BUCURESCI Strada Șelari (Hotel Victoria)
GALAȚI Strada Domnească (Hotel Metropol)
BRAILA Strada Mare No. 55.
CRAIOVA Strada Lipsicanl.

ASMA

CIGARETTE INDIENNE

CU CANNABIS — INDICA

De GRIMAULT & Co, pharmacisti la Paris

Este d'ajuns d'a aspira fumului Cigaretelor cu Cannabis Indica, pentru a face se dispare asthmul cel mai violent, tuseea nervoasă, răgușeala, stingerea vocii, nevralgiile faciale, insomnia și pentru combaterea phitiziei laryngee, și toate afecțiunile căilor respiratoare. — Fie care cigaretă poartă semnătura GRIMAULT & Co.

Depozit în principalele Pharmacii

FLÓREA BUCHETULUI DE NUNȚĂ

Infrumusețează fața.

ESTE UN LIQUID LĂPTOS SI HIGIENIC CARE DUPĂ O SINGURĂ ÎNTREBUNȚARE VA DA FEȚEI, UMERILOR, BRAȚELOR ȘI MĂNILOR STRĂLUCIREA ȘI FRUMUSEȚEA TÎNEREȚEI. ESTE MULT MAI PREFERABIL DE CĂT PAFURI ȘI TOTE FELURİ DE LIQUIDE. EL RIDICĂ PARLELA DE SÓRE ȘI PETELE DE ROȘETĂ ȘI STERGE SBĂRCITURILE.

SE GĂSEȘTE LA TOTI FRISERII, PARFUMORII ȘI LA DEBITANȚII DE ARTICOLE DE TOALETĂ. FABRICELE ȘI DEPOZITEL PRINCIPALE: 114 & 116 SOUTHAMPTON ROW, IN LONDRA; LA PARIS ȘI LA NEW YORK

Se vinde la farmaciistii și coforții din provincie: F. Pohl, Craiova — Schmettau, Ploiești — A. Aravetz, Pocașni — F. Binder, Giurgiu — M. Stătescu, Pitești — Plindner, Slatina — Weber, Buzău.

Comptuarul de Schimb și Comision, strada Smărdan, No. 24.

MARE DEPOSIT DE

SOBE DE PORCELAN SI DE PARCETTE

IN DIFERITE DESENURI FRUMOASE

DIN CEA MAI MARE FABRICA DIN GERMANIA

SE VINDE CU PREȚURI FOARTE MODERATE

SAMUEL A. MARCUS
24, strada Smărdan, etagiul I-ii.

Comptuarul de Schimb și Comision, strada Smărdan, No. 24.

Un agricultor teoretic și practic cu bune certificate, dorește a se angaja la o moșie ca administrator sau contabil.

A se adresa strada Basarab, vis-a-vis de No. 36

O Domnișoară dorește a găsi un loc într-o familie, cunoscând perfect limba română, franceză, germană, ungară și crotoriea, doritorii să se adreseze la această Redacție.

O doamnă caută un loc ca menajeră într-o familie, doritorii să se adreseze la Redacțiunea acestui ziar

D. A. Larisch, comersant de timbre postale Viena, IV Technischer Strasse, 9.

Cumpără timbre vechi obliterate sau noi de 27, 54, 81 și 108 parvale Moldaviei și Valahiei din anu 1858 și plătește în numerar 20 până la 50 franci de bucată.

PIANINE SI PIANE

Mare asortiment de fabricate renumite cu prețuri de la 900, în sus. Plata în câșturi lunare. Depozit de harmonium Estey din America, și Herophone Musiel nuot de salon la Max Fischer; București, strada Patria 10; Galați, str. mare, 62.

2000 lei se caută imprumut, în schimb se oferă ipotecă sigură. A se adresa Fundătura Spitalului No. 6. V. B.

O pianistă bună dorește să cânte în soarele dansant și să dea lecțiuni private, doritorii să se adreseze la str. Sf. Apostoli 39.

De închiriat pentru depozit sau atelier 2 camere și 2 șoproane situate în mijlocul târgului. — Asemenea și o prăvălie.

A se adresa la administrația acestui ziar.

O dama în etate caută un loc de îngrijitoare într-o casă bună, cunoscând bine bucătăria și menajul, a se adresa la această redacție.

De vânzare casele din str. Stirbeivodă, No. 128, compuse din 4 camere pentru stăpân și 2 cuhnii, grădini cu pomi roditori. Doritorii se vor adresa în calea LuLovei, No. 146.

CRÈME SIMON

Poudre de Riz Simon

SAVON à la CRÈME SIMON

Recommandé par les Médecins du Monde entier.

Adoptés par les Dames les plus élégantes de PARIS, WIEN, LONDRES, BERLIN

Ces produits, d'une finesse et d'un parfum exquis, blanchissent l'épiderme du visage et des mains, donnent à la peau un velouté incomparable et font disparaître toutes les altérations produites sur la derme par le froid, le soleil ou l'air de la mer.

SIMON, 36, Rue de Provence, 36, PARIS

Pharmacies, Parfumeries, Basars, etc.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSU SI ANTI-BILIOSU

Preparat de către Paul GAGE, Farm. singurul proprietar. 9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficiente, cele mai utile, cele mai economice ca Purgativ și ca Depurativ. Elu este mai cu seamă util medicilor de țară, familiilor depărtate de ajutorile medicale și classai lucrătoare, careia el economisește cheltuieli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ și dă forță organelor. Elu potefi LIÉ est tot d'una bine-făcătoare, administrat cu un succes egal ca Ca Purgativ el este tonic la acei piilor celor mai frageji și bălasu timp ca și răcoritor. Elu trănitoricelor mai extremi, fără ajut și corrige toate secrețiunile terna de or ce fel de accident.

Uș experiența de mai mult de SEZE-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE est de uș eficacitate incontestabilă contra: FRIGIDITATI, PALUDEANE, HOLERIEI, DYSENTERIEI, AFECȚIUNELOR DE PODAGRA, SI REUMATISMALIE IN BOLELE FEMEILOR, COPILOR, STOMACULUI, FIGATULUI și in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uș broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este însoțita la fie care buție de veritabil Elixir Guillié.

DEPOSITU IN BUCURESCI: Farmacie J. OVESSA.

Pastile pentru recăstigareă adju-tor de minută sanatați barbatilor

grabnic și durător pentru barbați de ori-ce vârstă, cari au devenit nenorociți în urma onaniei și unui trai liber, cautând putere nouă. Una doza din aceste pastile care e suficientă pentru uă cură de 24 zile aducând în general un succes satisfăcătoru costă 15 Franci incl. instrucția întrebunțării.

A capata veritabil numai cund comănde se vor adresa directu către Compania germană sanitară, Luydenstrasse 12, Berlin (Germania).

Comăndi contra înaintării costului se efectuează promptaminte și într-un mod cu totul discretu.

Un bun agricultor practic dorește a găsi un loc de administrare sau să îngrijească de moșie, doritorii se pot adresa la administrația acestui ziar.

COMPANION

Pentru o producțiune lucrativă și curantă destinat pentu Capitală, se caută un companion cu un capital de la 6000 — 8000 Franci. Adrese anonime nu se consideră. A se adresa la Administrația acestui ziar sub. B. A. 50.

SOLUTION PAUTAUBERGE

AU CHLORHYDRO PHOSPHATE DE CHAUX CRÉOSOTE

Intrebunțat cu succes în Spitalele din Paris și recomandat de către cei mai însemnați Medici, în BRONCHITE, CATARURI, TUSE OPINIATRE BÔLE de PEPT (Optica), RACHITISMUL (Copii serofuloși și diformi).

Modul întrebunțării: Fie-care lingură într-ua jumătate pahar cu apă și jachar.

Ph^a PAUTAUBERGE, 94, Boulevardul Voltaire, la PARIS, și tote Ph^a.

HOTEL FIESCHI

BUCURESCI

SITUAT IN CENTRUL ORAȘULUI

7, Strada Șelari, 7.

Se găsește apartamente pentru familii cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la fr. 1—5 pe zi. La etagiul III-lea odă frumoasă cu fr. 25 pe lună.

Salon de dant pentru baluri, nunți și adunări.

Domnului,

Dr I. G. POPP

danștul curții imperiale și reg. Viena, I Bezirk, Begnergasse 2.

Sub-semnatul cu plăcere își de clar că am întrebunțat apa d-tă de gură anetherina și și pasta dedinți anatherina și le găsesc ca foarte recomandabile.

București, 11 Decembre 1881. 5392.

Dr. Vlădescu Profesor la facultatea de medicină în București, medic șef al spitalului Colțea, membrul mai multor societăți științifice din țară și străinătate. Profesor al mai multor decorațiuni.

Depozit: în București la d-ni Carol Gersabek suc. d-lui I. Ovessa, Strada Lipsicanl, Dimitrie Martinoșci, George Cosman, Gustav Rietz, Nicolae Iancu et Co, Ioan Căștan, I. A. Căștan farm, Iu. Alexandrescu farm E. W. Zuner, Josef Thuis farm. La Ploiești, la d-nul C. Schuler farm. Samuel Schmetlau. N. Petrescu et Comp. La Craiova, Franz Pohl farm. La Pitești, Paul Bucher. E. Iulian Ionescu T.-Magurele A. g. Heberling. La Galați M. Curtovici, T-Severin C. Bonchescu Erben farm. Brașov, B. L. Fabini farm G. Kaufnes farm.

DE ARENDAT

O moară cu două petre de fră cău, pe apa Teleorman, pe moșia. Choroaca lângă Alexandria, distr. Teleorman, este de arendat cuia-de acum, doritorii se vor adresa la proprietară, Strada Sculpturii, a D-nei Zmaranda Turculescu

INSTITUTU MEDICAL

BUCURESCI

6, STRADA VESTEII, 6

1. Secția medicală

1. Hydroterapia. 2. Electrizare. 3. Orthopedie, 4. Gimnastică Medicală. 5. Inhalatii. 6. Masajii sistematici. 7. Serviciul la domiciliu 8. Consultații medicale.

Secția Higienică

1. Bae abur 3.—

1. Bae de putină cu și fără dușe 2.50

medicamente 1.—

1. dușe rece sistematică . . . 1.50

BAI DE ABUR

ȘI DE

PUTINA

Nota. 1. Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineața până la 7 ore seara.

2. Pentru Dame însă, băile de abur, odată pe săptămână Vinerea de la 7 ore dimineața până la 2 post meridian.

Prețurile la secția medicală conform prospectului.

Diracțiunea.

Primește spre efectuare tot felul de

LUCRARI TIPOGRAFICE DE LUX ȘI MERCANTILE

PRECUM:

BONURI, SECURI, COMPTURI, POLIȚE, FACTURI, REGISTRE, DIFERITE INVITAȚIUNI DE BAPTEZ, NUNȚĂ, ETC.

CONTRACTE

ZIARE

TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII

BUCURESCI. — 12, PASSAGIUL ROMÂN, 12.

esecută ori ce fel de lucrări în această branșă

Se esecută DIFERITE CĂRȚI SCOLASTICE ȘI DIDACTICE în tote limbele usuală și ori-ce mărime.

SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ

Depozit de Carnete pentru lucrători, Foi de plată, State, Liste de bucate și tot ce se atinge de Comptabilitate pentru Păduri și Moși.

Domnii proprietari și arendași și pot adresa comănde prin scrisori

Medaliu de Argint de la Expositiunea din București și Iași 1865. Medalia Bene-Merenti.

ACURATEȚA ȘI EXACTITATEA SUNT DEVISA STABILIMENTULUI.